
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חינוך מוסרי בימינו - 37016

תאריך עדכון אחרון 02-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): טל גלעד

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tal.gilead@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

אחרי שנים רבות שבהן העניין בחינוך המוסרי הלך ופחת נראה שכיום חל היפוך מגמה והחינוך המוסרי חוזר בהדרגה למרכז סדר היום. נבחן את ההתפתחויות אשר עומדות ביסוד שינוי זה. נעסוק ראשית בשאלות כגון: מהו מוסר? כיצד ניתן לדעת אם פעולה היא טובה? ומהו צדק? לאחר מכן נתמקד בחינוך ונבחן מספר דרכים ללמד ילדים מוסר. נדון בסוגיות שונות כגון: האם התפיסה המוסרית היא נרכשת או מולדת? מה תפקידו של האינטלקט בחינוך המוסרי? האם ראוי להנחיל ערכים? כיצד מפתחים אופי מוסרי? ומהי תפיסה נשית של החינוך המוסרי?

מטרות הקורס:

להכיר לתלמידים את עקרונות היסוד של הגישות הקיימות לחינוך מוסרי. לעמת אותם עם דילמות מוסריות ולפתח את החשיבה שלהם בנושא.

תוצרי למידה

בסימו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

התלמידים יכירו ויבינו את עקרונות היסוד של התיאוריות השונות בחינוך מוסרי. התלמידים יהיו מסוגלים לחשוב באופן ביקורתי על דילמות מוסריות ובמיוחד כאלו שעולות בתחום החינוך.

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית. דיונים בשיעור.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- (1) מהו מוסר
- (2) תועלתנות
- (3) קאנט
- (4) חינוך חברתי ודתי
- (5) הבהרת ערכים
- (6) התפתחות מוסרית
- (7) מוסר של דאגה
- (8) חינוך האופי
- (9) חינוך למידה הטובה
- (10) רוע וחינוך

חומר חובה לקריאה:

* מבוא :הגדרת תחום המוסר? איומים על המוסר.

- כשר, נעמי (1998), תורת המוסר - מבוא, תל אביב: משרד הביטחון, עמ' 9-17

* תועלתנות.

- לוריא, יובל (2007), מבוא לקסמי הפילוסופיה - אתיקה ומוסר, באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון, עמ' 272-291.

* תפיסות דאונטולוגיות - קאנט

- לוין, שלום (1988), חינוך מוסרי בימנו - שערים וכוונים, תל אביב: יחדיו, עמ' 38-55.

* חינוך מוסרי דתי וחברתי

- גוטמן, יוליוס (1999), 'הוויכוח על המוסר הדתי - התגלות ומוסר', בתוך: קיני, שושנה (עורכת), יהדות בחברה הישראלית המודרנית - משנתו של יוסף בנטואיץ', באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון, עמ' 113-120.

* לוין, שלום (1988), חינוך מוסרי בימנו - שערים וכוונים, תל אביב: יחדיו, עמ' 181-193.

* קולברג, לורנס, הילד כפילוסוף מוסרי, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 1-8

* מוסר של דאגה

- גילגן, קרול (1995), בקול שונה - התיאוריה הפסיכולוגית והתפתחות האיש, תרגום: בן-חיים, נעמי, תל אביב: ספרית הפועלים, עמ' 85-123

* מקינטאיר, אלסדייר (2006), מעבר למידה הטובה, תרגום: לוי, יונתן, ירושלים: שלם, עמ' 58-69

* סיגד, אילנה (1995) "על משמעויות הסותרות של החינוך המוסרי או מדוע המידה הטובה איננה ניתנת ללמידה", דפים 20, 53-60

חומר לקריאה נוספת:

אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 85 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 15 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

ציון התרגיל הוא עובר או נכשל ולא משוקלל לתוך הציון הסופי אבל אי הגשתו או המעבר בו מורדים כ-15 אחוז מהציון.